

Vážení,

stalo se již tradicí, že v rámci celostátní konference pořádané Klubem UNESCO Kroměříž, hovoříme o dobrovolnících, jejich činnosti a přínosu ve prospěch těch, kteří pomoc dobrovolníků potřebují. V minulých letech jsme hovořili o připravenosti občanů se dobrovolnické činnosti věnovat a o jejich pohledu na potřebnost této prospěšné činnosti v podmínkách regionu Kroměřížska. V souvislosti s letošním tématem „Dobrovolníci v krizových situacích“ uskutečnila pracovní skupina pod vedením pí MUDr. Evy Novákové a koordinací pí ing. Skaličkové průzkum, jehož cílem bylo zjistit názory respondentů, především pak seniorů, na bezpečnost občana ve městě a na jejich postoj k možnosti zvýšení osobní bezpečnosti při využití signalizačního zařízení připojeného na příslušná pracoviště Městské policie v Kroměříži.

Pro průzkum byla použita metoda písemného dotazování. Konečná podoba dotazníku byla zpracována ve spolupráci s Národním dobrovolnickým centrem Hestia Praha a s pí doc. PhDr. Jiřinou Šiklovou. Respondentům, kteří byli rozděleni do šesti věkových kategorií a v každé z nich navíc odlišeni muži a ženy, bylo předloženo deset dotazů s možností dvou a více variant odpovědi. Celkem bylo osloveno 811 respondentů, z toho 537 žen a 274 mužů, což znamená, že podíl žen byl téměř dvouřetinový, přesněji 66,2 %. V jednotlivých věkových kategoriích se podíl žen mezi respondenty pohyboval v rozmezí 56 – 73%. Poměrná část z celkového počtu žen se v jednotlivých věkových kategoriích pohybovala v rozmezí 7,8 – 23,8% a z celkového počtu mužů v rozmezí 10,5 – 26,3%. Vezmeme-li v úvahu celkový počet všech respondentů, tak se jejich poměrná část v jednotlivých věkových skupinách pohybovala v rozmezí 9,2 – 24,7%.

Z výsledků ankety vyplývá, že na ulici se cítí ohroženo dopravou 56% všech dotázaných žen a 54% dotázaných mužů. Ohrožení přepadením cítí 52% žen a 28% mužů. U různých variant ohrožení uvedených samotnými respondenty se cítí ohroženo 10% dotázaných žen a 11% dotázaných mužů. Mimo těch, kteří se u obou pohlaví necítí ohroženi, uvedli ostatní jako možný zdroj ohrožení bezdomovce, chuligány, agresivní jedince, mládež, romské spoluobčany a špatnou dlažbu.

Doma se cítí ohroženo vloupáním 50% žen a 34% mužů, náhlým zdravotním selháním 40% žen a 38% mužů a jiným ohrožením 11% žen a 10% mužů. K jiným zdrojům ohrožení patří dle respondentů bezdomovci, opilci, podomní obchodníci, vojáci, mládež, selhání spotřebičů nebo výbuch plynového kotle. 59,6% dotázaných žen a 53,2% dotázaných mužů spoléhá na to, že jim v případě ohrožení někdo pomůže. 30% žen a 25% mužů by o pomoc požádalo u sousedů, 62% žen a 31% mužů by požádalo o pomoc rodinné příslušníky, 38% žen a 33% mužů záchrannou zdravotní službu, 43% žen a 45% mužů policii a na pomoc někoho jiného spoléhá 6% žen a 7% mužů. Adresát žádosti o pomoc je odvislý od konkrétní formy a druhu ohrožení.

Telefonem by o pomoc požádalo 65% žen a 53% mužů, mobilním telefonem 31% žen a 50% mužů, jiný způsob (křik, volání, bouchání do zdi) by zvolilo 8% žen a 10% mužů. Část respondentů poukázala v této souvislosti na nedostatek telefonních automatů na mince.

Pevným telefonem má možnost volat ze svého bytu 69% žen a 66% mužů, mobilním telefonem 54% žen a 52% mužů, bez možnosti telefonního spojení z vlastního bytu je 8% žen a 10% mužů.

Bezpečnostní zařízení různých variant (pes, spec. zámek, manžel, poplachové zařízení, kamera, řetízek, alarm, blíže neurčeno) má doma 31% žen a 28% mužů. Preventivní ochranu (sprej, klíče, nůž) nosí na ulici 9% žen a 11% mužů, možnost získat bezpečnostní signalizační zařízení připojené na městskou policii by přivítalo 59% žen a 49% mužů, při čemž 36% žen a 36% mužů je ochotno za takovou možnost zaplatit částku do 1 000,- Kč, 21% žen a 18% mužů částku do 2 000,- Kč a 6% žen a 8% mužů částku nad 2 000,- Kč.

Jako příspěvek ke zvýšení bezpečnosti ve městě hodnotí kamerový systém 81% žen a 78% mužů, opačného názoru je 7% žen a 10% mužů, ostatní se zařadili do skupiny těch, kteří se nedokázali rozhodnout (neví).

Není jistě překvapivé, že nejvyšší podíl žen, které se cítí ohroženy dopravou (68,6%) je u nejvyšší věkové kategorie nad 70 let. Překvapivější je, že druhou takto cítící věkovou kategorií jsou ženy nejmladší - do čtyřiceti let (58,6%). U mužů pociťuje toto nebezpečí v nejvyšší míře (79,2%) nejmladší věková kategorie, zatímco nejnižší podíl obav (35,4%) sdílí kategorie nejstarších. Nabízí se otázka, zda v intenzitě pocitu ohrožení nemůže hrát jistou roli fakt, že respondent je řidič nebo alespoň člověk přicházející často do styku s motorovými vozidly a na druhé straně možná vyšší stupeň životní vyrovnanosti s postupujícím věkem u mužské populace. Nelze ani vyloučit možnost, že zdravotní stav mužské populace nad 70 let znemožňuje nejvyšší věkové kategoriím častý styk s dopravními prostředky a tímto, nikoliv žádoucím způsobem, samovolně eliminuje pocit ohrožení.

Obavy z přeapadení na ulici sdílí v nejvyšší míře (75,5%) nejstarší ženská a (40,3%) nejmladší mužská kategorie. Zatímco u ostatních ženských věkových kategorií je v tomto ohledu situace víceméně vyrovnaná (40,5 – 48,4%), u mužské populace vykazuje nejnížší podíl 15,7% kategorie 51 – 60 let, u ostatních činí rozptyl 18,8 – 37,9%.

Přeapadení doma se nejvíce obávají ženy ve věku 51 – 60 let (54,7%) a muži ve věku 61 – 65 let (42,4%). Nejnížší stupeň obav vykazují shodně nejstarší věkové kategorie u žen 39,2% a u mužů 25%. Rozptyl u ostatních věkových skupin činí u mužů 11% a u žen 13%, ovšem intenzita těchto obav je v ženské kategorii výrazně vyšší (40,5 – 53,2% proti 30,6 – 41,1%).

Výsledky ankety se významně neliší od obecně známých zkušeností. Jedná se však o objektivní potvrzení této situace v konkrétních podmínkách města Kroměříže, což je fakt, který bude možno využít jak v práci zastupitelských orgánů, tak např. v projektu „Zdravé město“. Dnes předkládané výsledky bude ovšem nutno doplnit upřesňující dotazníkovou akcí, která odpoví na otázku, jaký je skutečný a ne jenom anonymní zájem občanů o zavedení bezpečnostního signalizačního zařízení. Pro konečné rozhodování bude mít nepochybně velký význam také zjištění skutečné ochoty občanů k finanční spoluúčasti na vybudování a provozování bezpečnostního systému. Při doplňkových průzkumech bude žádoucí jednoznačně vysvětlit dotazovaným, co se od průzkumu očekává a jakým způsobem vyplnit anketní lístek, aby výsledky ankety byly jednoznačné. Vždyť na otázku, zda by respondenti přivítali možnost získat bezpečnostní signalizační zařízení připojené na městskou policii, odpovědělo z 537 žen 321 ano a 307 ne. Znamená to, že 91 z nich uvedlo obě navzájem se vylučující odpovědi.

Přes tento fakt lze doufat, že provedený průzkum a jeho objektivní zhodnocení se mohou stát základním podkladem k následnému zvýšení bezpečnosti občanů města. Vždyť podobná anketa provedená v loňském roce iniciovala zřízení stacionáře pro seniory.

Závěrem dovolu,te, abych upřímně poděkoval všem, kteří vynaložili nemalé úsilí na provedení ankety a vyhodnocení jejích výsledků. Jejich seznam je uveden v závěrečné zprávě předkládané dnešní celostátní konferenci UNESCO.

Ing. František Kroupa, senátor PČR

V Kroměříži 19.května 2003.